

Силабус освітнього компонента

Програма навчальної дисципліни

Переклад в галузі інформаційних технологій

Шифр та назва спеціальності

B11 – Філологія

Спеціалізація

B11.041 – Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Освітня програма

Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська

Рівень освіти

Перший (бакалаврський)

Семестр

5

Інститут

ННІ соціально-гуманітарних технологій

Кафедра

Ділової іноземної мови та перекладу (303)

Тип дисципліни

Професійна, Обов'язкова

Форма навчання

Денна

Мова викладання

Українська, англійська

Викладачі, розробники

Буйвол Олег Вікторович

Oleh.Buiivol@khpi.edu.ua

Старший викладач.

Старший викладач кафедри «Ділової іноземної мови та перекладу»
Має великий досвід у перекладанні художньої літератури (близько 50 романів та інших творів), а також наукових і технічних праць.

[Детальніше про викладача на сайті кафедри](#)

Загальна інформація

Анотація

Предметом курсу «Переклад в галузі інформаційних технологій» є підготовка студента-перекладача до роботи з науково-технічними текстами в галузі інформатики на комп'ютерних наук і формування фонових знань у цій галузі.

Мета та цілі дисципліни

Ознайомлення студентів з термінологією у галузі інформаційних технологій і відпрацювання навичок англо-українського й україно-англійського перекладу тестів відповідної тематики.

Формат занять

Практичні заняття, самостійна робота, консультації. Підсумковий контроль – диференційований залік.

Компетентності

ЗК9. Здатність спілкуватися іноземною мовою

ЗК12. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ФК2. Здатність використовувати в професійній діяльності знання про мову як особливу знакову систему, її природу, функції, рівні.
 ФК7. Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).
 ФК8. Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.
 ФК10. Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.

Результати навчання

РН15. Уміти виокремлювати лексичні, термінологічні та граматичні особливості перекладу наукових статей, інструкцій, специфікацій та іншої документації у галузях машинобудування, електроніки та електротехніки, банківських технологій, прикладної математики, фізики та хімії та передати їх специфіку при перекладі з англійської/німецької мов на українську та робити зворотній переклад.

РНС12. Знати лексичні, термінологічні та граматичні особливості перекладу англійськомовних наукових та публіцистичних статей, інструкцій, специфікацій, інженерної літератури, проектною та іншої документації у галузях засобів масової інформації, штучного інтелекту, інженерії та проектування, контрактів та патентів.

Обсяг дисципліни

Загальний обсяг дисципліни 120 год. (4 кредити ECTS): практичних занять – 48 год., самостійна робота – 72 год.

Передумови вивчення дисципліни (пререквізити)

Для успішного проходження курсу необхідно мати знання та практичні навички з дисципліни "Теорія перекладу".

Особливості дисципліни, методи та технології навчання

Практичні заняття проводяться інтерактивно з використанням мультимедійних технологій

Програма навчальної дисципліни

Навчальні заняття

Лекції

Лекційні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Практичні заняття

Теми практичних занять

Кількість годин

Теми практичних занять	Кількість годин	
Тема 1. Загальна структура комп'ютера. Основні компоненти комп'ютера; взаємодія апаратного та програмного забезпечення; принципи роботи комп'ютерної системи	2	1
Тема 2. Центральний процесор: будова та функції. Основні частини процесора; виконання команд і обробка даних; продуктивність і характеристики CPU	2	1
Тема 3. Що таке інформаційна система? Тема 1. Вступ... Підтеми / перелік питань ... Поняття та складові інформаційної системи; роль інформаційних систем у сучасному світі; приклади використання інформаційних систем	2	1

Тема 4. Арифметико-логічний пристрій. Основні операції АЛП; будова та принцип роботи; роль АЛП у процесорі	2	1
Тема 5. Головні типи інформаційних систем. Транзакційні системи; Управлінські інформаційні системи; експертні та аналітичні системи	2	1
Тема 6. Оперативна пам'ять: типи та принцип роботи. Види оперативної пам'яті; принцип збереження даних; вплив RAM на продуктивність	2	1
Тема 7. Постійна пам'ять (ROM) та її види. Основні типи ROM; призначення постійної пам'яті; використання ROM у пристроях	2	1
Тема 8. Периферійні пристрої введення. Клавіатура та миша; сканери та камери; сучасні пристрої введення	2	1
Тема 9. Периферійні пристрої виведення. Монітори та їх типи; принтери та плотери; аудіопристрої	2	1
Тема 10. Ноутбуки та мобільні комп'ютери: особливості будови. Основні компоненти ноутбука; відмінності від стаціонарного ПК; енергоефективність і автономність	2	1
Тема 11. Материнська плата: основні компоненти. Чіпсет і його роль; роз'єми та слоти; взаємодія компонентів	2	1
Тема 12. Блок живлення: принцип роботи. Перетворення електроенергії; основні характеристики; захист і стабілізація напруги	2	1
Тема 13. Інтернет. Історія розвитку Інтернету; принципи роботи мережі; основні служби Інтернету	2	1
Тема 14. Базова система введення-виведення. Функції BIOS/UEFI; процес завантаження комп'ютера; налаштування системи	2	1
Тема 15. Порти та інтерфейси підключення. Основні типи портів; інтерфейси передачі даних; сумісність пристроїв	2	1
Тема 16. Бази даних та системи управління БД. Типи баз даних; функції СУБД; приклади застосування	2	1
Тема 17. Кібербезпека та захист інформації. Основні загрози; методи захисту; безпечна поведінка в Інтернеті	2	1
Тема 18. Штучний інтелект і машинне навчання. Основні поняття ШІ; методи машинного навчання; застосування ШІ	2	1
Тема 19. Розробка мобільних додатків. Платформи розробки; інструменти та мови; життєвий цикл додатку	2	1
Тема 20. Електронна торгівля.	2	1

Види електронної торгівлі; платіжні системи; безпека онлайн-покупок

Тема 21. Мови програмування. Класифікація мов; Популярні мови; сфери застосування	2	1
Тема 22. Модульність та апгрейд комп'ютера. Основні принципи модульності; замінені компоненти; планування апгрейду	2	1
Тема 23. Шини даних, адрес і керування. Типи шин; принцип передачі даних; вплив на продуктивність	2	1
Тема 24. Віртуальна та доповнена реальність. Основи VR та AR; пристрої для VR/AR; сфери застосування	2	1
Загальна кількість годин	48	$\sum_{i=1}^n a_i = 24$

Контрольні роботи

Теми контрольних робіт	Вагові коефіцієнти b
Тема 1. Будова комп'ютера.	1
Тема 2. Різновиди інформаційних систем	1
Загалом	$\sum_{i=1}^m b_i = 2$

Самостійна робота

До самостійної роботи відноситься самостійне опрацювання теоретичного матеріалу та виконання індивідуального завдання (за наявності).

Опрацювання теоретичного матеріалу

Теми для самостійного вивчення	Кількість годин
Тема 1. Віртуальна та доповнена реальність.	4
Тема 2. Пристрій керування.	4
Тема 3. Регістри процесора.	4
Тема 4. Тактова частота та продуктивність CPU.	4
Тема 5. Кеш-пам'ять: рівні та призначення.	4
Тема 6. Накопичувачі даних: HDD та SSD.	4

Тема 7. Відеокарта (GPU): будова та функції.	4
Тема 8. Система охолодження комп'ютера.	4
Тема 9. Архітектура фон Неймана.	4
Тема 10. Гарвардська архітектура.	4
Тема 11. Вбудовані системи.	4
Тема 12. Моделі баз даних.	4
Тема 13. Обробка великих даних.	4
Тема 14. Блокчейн і криптовалюти.	4
Тема 15. Графіка та комп'ютерний дизайн.	4
Тема 16. Ігрова індустрія та геймдев.	4
Тема 17. Етичні аспекти інформаційних технологій.	4
Тема 18. Квантові обчислення.	4
Загальна кількість годин	72

Тематика індивідуальних завдань

Індивідуальні заняття в рамках дисципліни не передбачені.

Неформальна освіта

До неформальної освіти відносяться: професійні курси/тренінги, громадянська освіта, онлайн освіта, професійні стажування тощо. Зарахування результатів навчання, набутих у неформальній освіті розповсюджується як на нормативні, так і на вибіркові навчальні дисципліни/освітні компоненти. Рекомендовані в силабусі елементи неформальної освіти можуть бути зараховані за спрощеною процедурою без додаткової валідації результатів (створення предметної комісії). Надати перелік рекомендованих професійних курсів/тренінгів, стажувань тощо (за наявності).

Рекомендовані курси, тренінги, стажування

1. Coursera — "Introduction to IT" (від Google)
<https://www.coursera.org/professional-certificates/google-it-support>
2. edX — "CS50: Introduction to Computer Science" (від Гарварду)
<https://www.edx.org/course/cs50s-introduction-to-computer-science>

Література, навчальні матеріали та інформаційні ресурси

Список джерел інформації та матеріалів, оформлений згідно зі стандартом. Можна виділити розділи списку. Наприклад, «Основна література», «Додаткова література» тощо.

Основна література

1. Ігнатенко В.Д. Сучасні перекладацькі інформаційні технології: навчальний посібник для здобувачів вищої освіти спеціальності «Філологія». – Біла Церква, БНАУ, 2025. – 139 с.
2. Слухинська В., Шилінська І. Анотація "Англійська мова для професійного спілкування (для технічних спеціальностей)". – Тернопіль, "Богдан", 2018. – 120 с.
3. Бадан А.А., Царьова С.О. Практичний курс з перекладу термінології комп'ютерних систем з англійської на українську мову. – Харків, НТУ"ХПІ", 2010. – 94 с.

Додаткова література

1. Корунець І.В. Теорія і практика перекладу. – Вінниця, "Нова книга", 2008. – 448 с.
2. Карабан В. Практика перекладу з англійської мови. – Вінниця, "Нова книга", 2018. – 320 с.
3. Munday J. Translation Studies. – London, "Routledge", 2016. – 360 p.
4. Oxford English for Information Technology. – Oxford, "Oxford University Press", 2006. – 222 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://techcrunch.com>
2. <https://www.wired.com>
3. <https://www.technologyreview.com>

Система оцінювання

Підсумкова оцінка з освітнього компонента визначається відповідальним лектором за темами, видами занять, тощо у відповідності до силабусу і є інтегральною оцінкою результатів усіх вид навчальної діяльності здобувача вищої освіти. Підсумкова оцінка повинна відображати всі оцінки за складовими навчального процесу з урахуванням їх вагових показників k :

Поточний контроль (практичні, семінарські, лабораторні заняття), k_1	Контрольні роботи (за наявності), k_2	Індивідуальне завдання (за наявності), k_3	Підсумковий контроль (для ОК з іспитом), k_4
0,4	0,3	0,2	0,1

Сума коефіцієнтів повинна складати одиницю: $k_1 + k_2 + k_3 + k_4 = 1$. Підбір вагових коефіцієнтів підсумкової оцінки здійснює розробник курсу.

Розрахунок підсумкової оцінки проводиться за формулою:

$$O = П \cdot k_1 + K \cdot k_2 + I \cdot k_3 + Пк \cdot k_4$$

де: $П$ – середньозважена середня оцінка за поточний контроль
 I – оцінка за виконання індивідуального завдання
 K – середньозважена оцінка за контрольні роботи
 $Пк$ – оцінка за підсумковий контроль

$$П = \frac{П_1 \cdot a_1 + П_2 \cdot a_2 + \dots + П_n \cdot a_n}{\sum_{i=1}^n a_i}$$

де: a_i - ваговий коефіцієнт за кожне практичне (семінарське) або лабораторне заняття.

$$K = \frac{K_1 \cdot b_1 + K_2 \cdot b_2 + \dots + K_m \cdot b_m}{\sum_{i=1}^m b_i}$$

де: b_i - ваговий коефіцієнт за кожну контрольну роботу.

Поточні оцінки за кожну складову ($П, K, I, \dots$) виставляються за 100-бальною шкалою згідно з [положенням «Про критерії та систему оцінювання знань та вмінь і про рейтинг здобувачів вищої освіти» НТУ «ХПІ»](#).

Підсумкова оцінка виставляється відповідно до розрахованої O з округленням до найближчого цілого числа в більшу сторону.

Шкала оцінювання

Сума балів	Національна оцінка	ECTS
90–100	Відмінно	A
82–89	Добре	B
75–81	Добре	C
64–74	Задовільно	D
60–63	Задовільно	E
35–59	Незадовільно (потрібне додаткове вивчення)	FX

Норми академічної етики і політика курсу

Здобувач вищої освіти повинен дотримуватися «Кодексу етики академічних взаємовідносин та доброчесності НТУ «ХПІ»: виявляти дисциплінованість, вихованість, доброзичливість, чесність, відповідальність. Конфліктні ситуації повинні відкрито обговорюватися в навчальних групах з викладачем, а при неможливості вирішення конфлікту – доводитися до відома співробітників дирекції інституту.

Нормативно-правове забезпечення впровадження принципів академічної доброчесності НТУ «ХПІ» розміщено на сайті: <http://blogs.kpi.kharkov.ua/v2/nv/akademichna-dobrochesnist/>

Погодження

Силабус погоджено

27.08.2025

Завідувач кафедри
Оксана ГОЛІКОВА

27.08.2025

Гарант ОП
Вікторія МИРОШНИЧЕНКО